

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Új földönfutó tömegek.

Az idén július 27-én Baján járt választói között dr. Walkó Lajos m. kir. külügyminiszter, aki meg akart ismerkedni az új összeállítású törvényhatósági bizottság tagjaival.

A fogadtatás a törvényhatósági közgyűlési teremben ment végbe s akkor a külügyminiszter nagy beszédet mondott a magyar külpolitika irányairól s hogy milyen mentalitás vezet a külpolitikánk irányítóját. Ezen beszédjéből citáljuk a következő megállapítást:

„Sok tökélet emésztett az új határok megvonásával járó népvándorlási folyamat is, így Török és Görögország között körülbelül másfél millió ember cserélt hazát. A világtörténelemnek ez volt eddig a legnagyobb népvándorlása: meglévő épületeket ott hagytak, másutt újakat kellett emelni s ez mind töképpazarlással járt.”

Amit hónapokkal ezelőtt megállapított a külügyminiszter, ugyanaz a folyamat még most sem ért véget, hanem most is tart, talán még furcsább körülmények között. Ma is meg van ez a népvándorlás, de ezt a máit már az államok maguk segítik elő.

Persze itt különbséget kell tenni, mert nem vonatkozik ez a megállapítás minden államra, hanem egyedül az osztrák—magyar monarchia területén alakult utódállamokra. Az utódállamok nem igen ismernek kíméletet céljaik megvalósításában és viszont nem válogatósak az eszközök megválogatásában. Az ő céljuk most az, hogy a magyar elemektől megszabaduljanak, valamint az, hogy az egykori magyar tisztviselőtársak teherétől megszabaduljanak. Ez a magyarizata annak, hogy a szerbek most kíméletlenül eljárnak azokkal szemben, akik optáltak Magyarországra, mert azokat mind kiutasítják Jugoszlávia területéről.

És mi a szerbeknek ezt a nemzetközi egyezményben biztosított kiutasítási jogát kénytelenek vagyunk lenyelni és semmiféle represszáliát nem alkalmazhatunk a szerbekkel szemben. Magyarország mindenkor a népek és nemzetiségek szabad hazája volt: itt senki soha erőszakot nem alkalmaztak azért, mert az illető nem tartozott történetesen a többségi magyar fajhoz. Bármilyen nemzetiségű is volt az illető, a boldogulása biztosítva volt.

Elmondhatjuk-e ezt azokról a szerencsétlen magyarokról, akiknek három és fél millió tömegét a trianoni gonosztevők örülte idegen uralmak alá hajtották. Nemcsak szabad prédái ezek a kálváriás sorsu magyarok az utódállamok martalóc uralmának és kalózerkölcsű urainak, de egyenesen földönfutókká is lettek, mert akkor kergetik ki őket otthonukból, amikor a sandaszemű szerb pribékeknek tetszik.

Most ismét 152 magyar embert űztek ki megszokott kereteik közül a magyar sors tövises bizonytalanságába, de már is előre jelzik, nehogy meglepetésként érjen bennünket néhány nap múlva, hogy legközelebb megint mintegy 400 magyart tesznek át a határon s vernek az örültebe, a biztos nyomorba és az öngyilkosságba. Így pusztul és vesz a magyar. Nemcsak az inség, a nincstelenség, a bizonytalan holnap, a munkanélküliség velőt szárító tébolya ritkítja a magyarok sorait, hanem az új honfoglalók is gondoskodnak arról, hogy mindig kevesebb ma-

radjon a magyarból, mert az a leg-
hőbb kívánságuk, hogy még az ir-
magja is vesszen ki jobb sorsra érde-
mes fajtáknak.

Az örök népvándorlás folyamata így nem állhat meg soha, mert mindig gondoskodnak az utódállamok arról, hogy legyenek hajszolt sorsu magyarok: modern korban élünk, amikor mindent az állam intéz az egyéni kezdeményezés helyett: így a népvándorlást is az utódállamokban az államhatalom maga rendezi. A szerbek nem sokat teketóriáznak akkor, amikor ki-

látás, vagy mód nyílik számukra a te-
kintben, hogy lerázzák nemzetiségi
terhük egy részét, azokat, akik sok év-
vel ezelőtt talán kedvezőbb viszonyok,
kellemesebb jövővel kecsegtető pers-
pektívák között optáltak Magyarországra,
de időközben új elhelyezkedési
keretek közé jutottak és talán meg is
gondolták magukat s szívesen maradtak
volna vissza. Nem, a szerbek nem
ismernek tréfát. Ők ragaszkodnak az
egyezmény rideg paragrafusaihoz, mert
az nekik most kedvező.

a megmaradó Szent Istvánnak a neve
erkölcsi, szellemi, hazafias és vallásos
érzésben jelent.

Távíratilag üdvözlük a belügy- minisztert és a kalocsai érseket.

Dr. Knézy Lehel indítványára táv-
íratban üdvözölték dr. Scitovszky Béla
belügyminisztert, aki az egyesítés lel-
kes megértője volt, azonkívül propozi-
ciójára távíratilag üdvözölték gróf Zi-
chy Gyula kalocsai—bácsi érseket, mint
Bajaszentistván község első virilistáját
és diszpolgárát.

Végül dr. Valentin Emil bizottsági
tag humoros felszólalásával hangolta
jókedvre az ünneplőket, akik a déli
12 órakor előálló Mavart-autóbuszok-
on visszatértek Bajára a város törté-
netében annyira fontos esemény emlé-
kével gazdagabban.

Kigyúltak Szentistvánon a villanylámpák.

A község máris érzi előnyét annak,
hogy Bajához tartozik, mert pénteken
este megtörtént az, amire a régi kere-
tek között még sokáig várhattak vol-
na, hogy kigyúltak Bajaszentistvá-
non a villanylámpák. Minden utcában
két-két villanykörte árasztotta a köz-
világítással járó közbiztonságot.

Disszonans jelenségek.

Feltűnő volt, hogy az ünnepségen
nem jelentek meg a bajaszentistvániak
olyan számban, mint az várható volt
egy ilyen rájuk és jövőjükre nézve is
fontos aktusnál. Ennek az az oka,
hogy a szentistvániak nagy része be-
ment Bajára a hetipiacra, mert a la-
kosság nemcsak ünnepelni akar, ha-
nem elsősorban keresni s minden ke-
reseti alkalmat ki is használni.

Kivágták az utcai fákat Szentistvánon.

Kinosan érintette a városiakat az is,
hogy az átcsoportosítás előtti napon Szent-
istvánon a polgárok siettek kivágni a
házuk előtti fákat avval az indokolá-
sal, hogy amint azt átveszi a város,
ugy ezek a fák is a város tulajdonába
kerülnek, mert közterületen állottak. A
lakosság sietett kihasználni a helyze-
tet és sokfelé saját céljaira kivágták a
fákat, amiket utólag a városnak kell
majd pótolnia.

Felozslatják a bajaszentist- váni képviselőtestületet.

A fogadtatások előtt 8 órakor tar-
totta meg a bajaszentistváni képviselő-
testület utolsó ülését az összes tagok
és a bajai hivatali előkelőségek jelen-
létében. Ezen az ülésen oszlatta fel
Szentpéteri Lajos főszolgabíró a kép-
viselőtestületet s egyben közölte a kép-
viselőtestületi tagokkal Pestvármegye
és dr. Erdélyi Lóránt alispán meleg
üdvözlését. A főbíró érzékenyen, meg-
hódítottan bucsuzott a képviselőtestü-
lettől és a községtől, amely november
elsejétől fogva más közigazgatási el-
helyezkedést nyer, de új keretei közé
is magával viszi Pestvármegye meg
nem szűnő szeretetét.

Ezután a városházáról kitélefonáltak
Bajaszentistváni, hogy az a bizottság,
amely az átvételi aktust fogja lebonyo-
lítani, elindult Bajáról Bajaszentistváni.

Baja városa szívet mutat a szentistvániaknak.

Pénteken délután a Szentistváni Le-
vente Egyesület otthonában meleg s
különségeiben is megható ünnepséget
rendezett Baja városa, amely 42 szent-
istváni elemista szegény tanulót felru-
házott, illetve téli ruhával és cipővel
látott el, azonkívül a község 170 ta-

A szerbek kiutasítottak 152 magyart.

A Horgosról vasárnap délelőtt érke-
zett személyvonathoz csatolt vagonban
összepréseelve a szerbek 152 magyar
embert tettek át magyar területre aki-
ket kiutasítottak.

A kiutasítottak csak a legszüksége-
sebb holmijukat hozhatták magukkal.
Nagy részük Ujvidékről, Szabadkáról
való.

A kiutasítások összefüggésben van-

nak azzal a nemzetközi egyezménnyel,
amelynek értelmében 1930 november
1-ig el kell hagyniok jelenlegi lakhe-
lyüket azoknak, akik más ország ja-
vára optáltak. A délután folyamán dr.
Büócz Béla szegedi főkapitányhelyettes
jelentést tett fölöttes hatóságának.

Hir szerint még 300—400 család ki-
utasítása várható.

Baja városa szívet mutat a szentistváni uj polgárok felé.

A Független Magyarország tegnapi szá-
mában részletesen beszámoltunk az
átcsoportosítás ünnepély különböző fázis-
sairól. Alább ismertetjük a Levente-
otthonban adott villásreggeli alkalmá-
val a fehér asztalnál elhangzott be-
szédeket:

A törvényhatósági bi- zottság szónoka üdvö- zölte az új polgárokat.

Ezután dr. Knézy Lehel ügyvéd, a
F. M. felelős szerkesztője a törvényha-
tósági bizottság nevében üdvözölte a
bajaszentistvániakat, mint Baja város
új polgárait.

— Az embernek már szokása, —
mondotta — hogy ha a természet je-
lenségeit megfigyeli s azokról szól,
vagy azokat közelebbről meg akarja
jelölni, érzékelteni, akkor hasonlata-
ért az emberi életre fordul s az em-
beri élet jelenségeit alkalmazza a ter-
mészetre, az emberen kívül álló életre.

— Mi a mai napon olyan felemelő,
ünnepélyes, rendkívüli alkalomnak vol-
tunk részesei, aminő ritkán adódik egy
egy emberöltőben, amikor két közjogi
egyénség: egy város és egy község
egybeolvad, hogy mintegy új egyéni-
ség folytassa továbbra közjogi életét.

— Ha most a várost és a községet
egymással szembeállítom, akkor a mi
szép városunkat erőteljes férfikora tel-
jében levő emberhez kell hasonlíta-
nom, aki a fejlődés sokszázados küz-
delmein átesve, a modern várossá fej-
lődés legerőteljesebb lendületének a
korszakát éli.

— Ezzel szemben a községet egész-
séges, szép reményekre jogosító ifju-
hoz hasonlítanom, mely előtt a fejlő-
désnek hosszú korszaka áll.

— Ez a különbség természetes, mert
hiszen a városok nem nőttek ki egy-
szerre a földből, az emberek először
falvakba tömörültek s abból csak sok
százados munka, küzdelem eredménye-
ként fejlődtek városokká. Szándékosan
használtam a fejlődés szót, mert his-
zen mindenki, aki iskolát járt, aki ta-
nult s az életet járva tapasztalt, a vá-
rosi kultúrát a fejlődés eredményének
tanulta és tapasztalta.

— Itt Baján és Bajaszentistvánon

csodálatos közelségben fejlődött két
kultúra: a község és a város. Csak
természetes, hogy a két kultúra között
valami szembetűnő különbség nincsen,
mert hiszen a város közelsége folytán
annak minden kulturintézménye egy-
formán rendelkezésre áll mindkét
község lakosságának és Szent István
tanulni vágyó ifjúsága ugyanazt a sok
iskolát használhatta, amelyet a bajaiaiak.

— Ennek az eredménye azután az,
hogy sem szellemi, sem lelki téren
olyan különbség nincsen Bajaszentist-
ván és Baja között, mely a két hely-
ség lakosságának a teljes egybeolva-
dását akadályozná.

— Bajaszentistván tekintélyes gazda-
társadalmi megtalálta testvéreit a ba-
jai gazdáknak, a bajaszentistváni ipa-
rosságot pedig tárt karokkal fogadják
a bajai iparosok, hogy mindannyian
tekinthetők és sulyban gyarapodva
szolgálhatják a maguk boldogulásá-
nak érdekeit.

— Baja város törvényhatósága e ne-
hez időnkben zászlajára írta a feleke-
zeti és társadalmi békét, ében tartja a
maga szociális lelkiismeretét és az
összes társadalmi osztályok egyetértve
a törvényhatóság első tisztviselőjének
és egész tisztikarának megértő szere-
tetével azon munkálkodnak, hogy ne
legyen Baján senki, aki munka, ke-
nyér hián szűkölködnék.

— Ehez a munkához kérjük az önk
támogatását. A mi lelkünk közös volt,
mutatja az, hogy az önk nevében is
az élen szerepelt a Baja név, ami most
a névben elmarad, az Szent Istvánnak
a neve.

— Mi tudjuk, mit jelent a magya-
roknak Szent Istvánnak a neve. Jelen-
ti az államalkotó bölcseséget, jelenti
a nyugati kultúrához és a vallásos ér-
zéshez való hű ragaszkodást. Jelenti
azt a törhetetlen hazaszeretetet, melyet
szent hagyományként törvényeiben,
életének történetében a szent király
reánk testált.

— És amikor én most a bajai vá-
rosi törvényhatóság nevében meleg
testvéri szívet köszöntöm Önöket, ké-
rem, hozzák el Önök is szívüknek
minden nemes érzését, mindazt, amit

nulóját a leventetothonban megvendégelte. A kis apróságok láthatólag jól érezték magukat és hálás szívek gondoltak Baja városára, amely szívet mutat az új városrészt lakosságának s minden tetteiben, intézkedéseiben, amit az előváros polgárai érdekében hoz, — benne van a jótét-lelek, a jószándék, a jóakarát, a jóindulat. Reméljük, hogy a keserű százit elmúlik hamarosan és a szentistivániai loyális megértéssel fogják viszonzni a város gvallér gesztusait és azt a nemes törekvését, amivel az új városrészt arculatáról le akarja törölni a falu izét, sekélyességét, sarát és porát.

Lebontották a vámsorompót.

Pénteken délelőtt a város és a község találkozási pontjánál az ünnepélyes fogadtatás után magasba lendült a vámsorompó fakarja s ez a pillanat szimbolizálta azt a tény, hogy a két közület: a község és a város egybeolvadt. A vámsorompót tulajdonképpen csak másnap, Mindenszentek napján távolították el s ezzel tényleg is életbelépett a törvény: Bajaszentistván Baja város integrans részévé vált. Három nap óta a szentistiváni kocsi és járművek vám fizetési kötelezettség nélkül közlekednek be a városba és vissza az új városrészbe.

A tanítóképezde Önképzőkörének növendékei hangulatos ünnepséget rendeztek vasárnap délután a hősi halottak közös sírjánál.

A Rókus-temető poétikus hangulatába külön színt hozott a bajai állami tanítóképző intézet növendékeinek önképzőkör által a világháború hősi halottainak közös sírjánál rendezett emlékünnepély, amelyet vasárnap délután fél 4 órakor tartottak nagy közönség jelenlétében. A hősök sírját már délelőtt felvirágozták a Szent Margit Leányklub tagjai, úgy hogy a hősök közös sírja mégsem arasztotta az elhagyatottság, a nemtörődömség külsőségét.

Az ünnepélyen a tanítóképző intézet növendékein kívül megjelentek a helyőrség tisztjei, a legénységi állomány kiküldöttei, leventék és cserkészek, más intézetek növendékei és a közönség tömegei gyászos hangulatban.

Az ünnepélyt a tanítóképző intézet ifjúsága által elénekelt Hímnusz vezette be. Utána egy hadiárva tanítójelölt: V. éves növendék szavalta el hatáson KISS Menyhértnek „A névtelen Katona” című versét. A hadiárva diákon meglátszott, hogy a vers minden szava a szívből jön, mert valahogy úgy érezte, hogy az ő atyjának is hasonló sorsot rendelt a háborús avégzet.

Ezután Jóó János V. osztályú tanuló mondotta el az alkalomra készített emlékbeszédét, amelyben visszaemlékezett arra az időre, amikor ő még kicsinyek voltak, de akkor már dult a háború s a családi körből kiragadták az atyjukat, akik messzi vidékek ismeretlen borzalmi és szenvedései elé sodródtak a felvirágozott vonatokkal. Akkor a vonatok voltak felvirágozva, most azoknak a sírjai, akik akkor a harcterek felé száguldó vonatokon rohantak a végzet elé, de mentek... szívesen és hőskökhöz, férfiakhoz illően, mert a haza veszélyben volt s ők a hazát meg akarták védeni, menteni. Azután sokan voltak közülük olyanok, akik soha nem látták viszont az apát, akiről nem is hallottak többé. És ha kenyeret ettek mindig sirtak, mert nem volt köz-

tük a családfo, a kenyérkereső s a könnyeik áztatták sóra a kenyerüket. Ezekről a hőskökről emlékezik most meg, — mondotta meghatódottan a tanítójelölt, akinek beszédénél sűrűn hangozott el az elfojtott zokogás a közönség soraiban. Szinte azt mondhatnók, hogy szem nem maradt szárazon a beszéd alatt.

Az emlékbeszéd után a tanítóképző intézet ifjúsága elénekelt Bognár Nándor „Hősi sírok felett” című gyászdalát, ami mély hatással volt az egybegyűltekre.

Még Ködmön János III. osztályú képezdész szavalta el Gyula diáknak (vitéz Freiszberger Józsefnek) „Boldog szunnyadókhöz” című rendkívül hatásos, szép, hazafias versét.

A hangulatos ünnepséget az ifjúság által elénekelt Magyar Híszkegy... fejezte be.

Ezután a tanulók elhelyezték a hősök sírjára az intézet Önképzőkörének hatalmas koszorúját s ezzel véget is ért az ünnepély.

Még az esti órákban, amikor beállott az alkonyat, majd amikor sötétbe borultak a tárgyak, — igen sokan keresték fel a hősök sírját, amelyet nemcsak szépen és meggyőzően díszítettek fel, hanem ki is világítottak.

A hősök sírjának halottaknapji kivilágítását, mint a mult egytendőben ugy az idén is, a gáz- és villamosüzemek szerelői végezték oly módon, hogy míg a kivilágításhoz szükséges anyagokat és áramot a villamosüzemek ajánlották től, addig a szerelési munkát a villamos szerelők, hogy a vállalat és munkások egyaránt áldozzanak a hősök emlékének.

A hősök sírja így minden évben a fájdalmas megemlékezés központjába kerül: az ifjúság jön ide ki a hősök sírjához ünneplést, hazaszeretetet, önfeláldozást tanulni.

Vasárnap zajlott le a Baja—Halas közti városközi sakkverseny őszi fordulója, amelyet a Bajai Sakk-Kör nyert meg 4 : 2 pontarányban.

Vasárnap délután tartották meg a baja—halasi Sakk-Körök a városközi őszi fordulóját az ezüst serleg vándordíjért. Ezt a forduló a Bajai Sakk-Kör nyerte meg 4:2 pontarányban. A pontarányszám azért ilyen alacsony, mert csak 6—6 sakkjátékot állított ki mindkét csapat. A Bajai Sakk-Kör ugyan legalább 10—12 játékkal akart kiállni, de a Halasi Sakk-Kör csak 6 játékot állított ki a versenyszabályokban biztosított jogánál fogva.

A halasi sakkjátékosok és kísérőik három autóval jöttek Bajára, de egyik autójuk Jánosalmán maradt súlyosabb gumidefekt miatt. Az érkező vendégsakkjátékosokat dr. Knézy Lehel ügyvéd, Karig Emil, a zenede igazgatója, dr. Gondán Felicián tanár és dr. Schobert Ferenc, a Bajai Sakk-Kör ügyvezető igazgatója fogadták és üdvözölték.

A halasi játékosokkal a következő kísérők érkeztek: dr. Babó Imre kormányfőtanácsos ügyvéd, a Halasi Sakk-Kör elnöke, dr. Steiner Ignác orvos, a Sakk-Kör alelnöke, dr. Bodi Lajos ügyvéd, a Sakk-Kör ügyésze, Schiffert Ferenc nyug. százados, a Sakk-Kör főtitkára, Fodor Dezső, Grosz Endre kereskedő, Podovszki Ferenc banktisztviselő és Felter Géza. Ezentul megérkezett hat sakkjátékos és pedig Grosz József építésmérnök, Dér Gyula polgármesteri titkár, dr. Grosz Dénes ügyvédjelölt, Grosz Lajos gyógyszerész, Frankl József orvostanhallgató és Schiffert György joghallgató, akikkel szemben a Bajai Sakk-Kör Nagy Márton építésmérnököt, Spitzer István társnyomdatulajdonost, Bernschütz Lajos asztalosmestert, dr. Gláz József postatisztviselőt, Kemény József hőgyógyászt és Polich Miklós gépészmérnököt állította ki.

Az egyes játékospárokat a két Sakk-Kör házi erőlistája alapján Schiffert Ferenc főtitkár és dr. Schobert Ferenc ügyvezető igazgató így állította össze: Nagy Márton—dr. Grosz Dénes Spitzer István—Frankl József Bernschütz Lajos—Schiffert György Dr. Gláz József—Dér Gyula Polich Miklós—Grosz József Kemény József—Grosz Lajos

A játék körülbelül négy órakor kezdődött a Központi Szálloda éttermében, amelyet erre az alkalomra, a versenyre az állami kertészetből Dióra Benő igazgató előzékenysége folytán kapott növényekkel, zöldlevélgyilándokkal, nemzeti színű szalagokkal s a város színeivel feldíszítettek Ezenkívül minden asztalra barátrózsát és kriketumot helyeztek. Ugyanakkor a játékok elején a rend fenntartásához dr.

Gondán Felicián cisztercita tanár reál-gimnáziumi cserkészeket bocsátott rendelkezésre.

Amíg a játék lassan kibontakozott, addig a halasi vendégek egy része, mint dr. Babó Imre, dr. Bodi Lajos s Schiffert Ferenc dr. Knézy Lehel kaulozásával kimentek a Rókus temetőbe, ahol felkeresték néhai dr. Mőder Gézának, a Bajai Sakk-Kör volt ügyvezető elnökének a sírját is.

A sakkverseny iránt állandóan szép érdeklődés mutatkozott. Többek közt ott volt dr. Vojnics Ferenc polgármester is, aki maga is leült versenykivüli játékra dr. Steiner Ignác orvossal.

Az első nyert parti Kemény József volt, aki erős küzdelem után nyerte meg játszmáját. Nagy Márton remit ért el, ami annak tudható be, hogy teljesen tréning nélkül jött le a versenyre. Ugvancsak remivel végződött dr. Gláz József partija is. Ez a játszma pedig nyerhető lett volna, de dr. Gláz kissé fáradt volt és a helyes folytatást nem játszotta meg. Pedig nem igen szokott tévedni. Egyike a legszebb parti lett volna. Bernschütz Lajos megnyerte játszmáját. Ez volt a legkétségesebb parti. Ellenfele állandóan erősen támadott, úgy hogy komolyan lehetett aggódni Bernschützért. Végül is vezérével egy nagyon rossz lépést tett, mire Bernschütz fölszabadult a hatalmas nyomás alól és ellentámadásba ment át, amely tiszt, majd parti nyereséssel végződött. Spitzer István látta, hogy még csak egy fél pont kell a verseny megnyeréséhez, remit kínált fel ellenfelének, Frankl Józsefnek, de Frankl nem fogadta el, mire tovább folyt a játék és Spitzer nagy vezérszárny támadást indított, melyet ellenfele nem bírt feltartóztatni, közbe időzavarba is került és feladta a játszmát. (Itt említtük meg, hogy Frankl az idén megnyerte Halas sakkbajnokságát) Polich Miklós várszerűen felállította állását és mindenki azt hitte, hogy azt áttörni nem lehet. Nem is lehetett volna, ha Polich csak egy kicsit is jobban vigyáz. Egy gyenge bástylépés ép elég volt ahhoz, hogy a jó képes-ségű halasi játékos kihasználja a hibát és bombalépésekkel szétrombolta Polich pozícióját, amely végül is tarthatatlanná vált és Polich a játszmát feladta.

A mérkőzés így 4:2 pontarányban végződött. Este 8 órakor már minden versenyjáték befejeződött. Az ezüst vándorserleg öröje továbbra is a Bajai Sakk-Kör maradt.

A verseny után este 9 órakor a Bajai és Halasi Sakk-Kör tagjai közös

Bécsi gázgyári diókoksz
diókoksz
Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26. Hajnald ucca 13.

Hó- és sárcipőjét

olcsón talpalam, sarkalom és foltozom vulkanizálással.

STELLNER ZSIGMOND cipőkereskedő. BAJA, Vörösmarty-utca 1. szám.

Telefon 287.

Graaug-ház, Farkas üvegessel szemben.

Telefon 287.

PRIMA

gázgyári diókoksz, porosz diókoksz és porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben
leplombált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160.
111.
234.

Cipőjét megfestem

bármely színre mechanikailag olcsón.

vacsorát tartottak a Központi Szálloda éttermében. A vacsorán megjelent dr. Vojnics Ferenc polgármester is. A vacsora után további barátságos játék és beszélgetés folyt, majd 11 óra után autóra ültek a halasi sakkozók és kísérik s visszatértek Halasra.

Kérő szó városunk evangélikusaihoz.

Szegényeink karácsonyi segélyezése a mai időkben kétszerezett áldozatkésztséget követel tőlünk. A segélyezendők nagyobb számban vannak, mint a múlt évben. Tudott dolog, hogy alapítványaink hadikölcsönökben fekszenek s így egyedül támaszuk a szív és annak áldozatos cselekedete.

Az áldozatkésztség fokozására ma szükségtelemnek s időszerűtlennek tartom a jótékony célt szolgáló estélyek tartását, mert minden ékes szónál kell, hogy érthetőbben szóljon hozzánk az élet, melyben benne vagyunk s melynek követelő parancsa elől ki nem térhetünk.

Felkérem tehát minden hivatást, hogy vállalja az áldozatkésztségben reá eső részt úgy, amint azt életkörülményei megengedik.

Nőegyletünk tagjai nov. hó 10 és 20-a között felkeresnek mindenkit s kérem készítsék elő adakozók adományait, hogy azok összegyűjtése minél előbb megtörténhessen. Akad minden háznál ruhanemű, cipő stb. mit könnyen nélkülözhetünk s néhány fillérrel szegényebbek nem leszünk.

A továbbiakban pedig még egy kérésel források híveimhez:

Van néhány iskolásgyermek s keresőképtelen öreg, akiknek naponta juttathatnánk meleg ebédet. Mindazok, akik erre képesek, azt szívesen megcselekszik, szíveskedjenek ezen szándékukat a lelkész hivatalban bejelenteni. Természetesen találok, hogy ezen kérdésben felekezeti szempont senkit sem fog vezetni és szívesen fogadják hajlékában azt akit oda fogok küldeni.

Soraimat e szavakkal zárom: boldog az, aki adhat s aki ad, boldog az!

Baja, 1930. november hó.

Kemény Gábor
ev. lelkész.

Vizit

a 73 éves Sauer Emilnél a Városi Színházban lévő páholyában.

Vasárnap délután négy órakor érkezett Budapestre Sauer Emil, a világhírű zongoraművész, aki ma este Baján fog zongorahangversenyt adni. Sauer Emil a hosszú utazás után este már frissen és ruganyosan mozog a Városi Színház előcsarnokában és jókedvűen invitálta be páholyába a F. M. fővárosi tudósítóját.

Tavaly elmaradt két koncertemet pótolom most a vidéken és pedig Baján és Szegeden. Budapestben csak a bécsi jubileum után lépek fel jubilálni.

Sauer Emil 73 éves. Ugy néz ki, mintha 60 lenne. Mintha egy kissé neheztelve mutatna a frakkja baloldalán diszkelgő vörös szalagocskára.

A francia becsületrend lovagja lettem pár nap előtt, — mondja érezhető örömmel. Most kaptam meg a szalagot.

— Bocsánat, — mondottam, — hogy nem vettem észre...

Sauer Emil ma délután három órakor érkezik Bajára.

A hangverseny iránt mindjobban növekedik az érdeklődés, mert mindenki meg akarja ragadni az alkalmat, hogy Sauer utolérhetetlen művészetének boldog részese lehessen. A Nemzeti Szálloda hangversenyterme ma felejthetetlen zenei élménynek lesz színhelye. A hangverseny pontosan 8 órakor kezdődik.

HÍREK.

— Budapestre utazott dr. Vojnics Ferenc polgármester. Dr. Vojnics Ferenc polgármester tegnap, hétfőn délután a város fontos ügyeinek az egyes miniszteriumokban való tárgyalása, kistárgyterése és elintézése végett, valamint a Kamarás-Duna ügyében keletkezett új helyzet megtárgyalása végett Budapestre utazott. A polgármester az irányban folytat tárgyalásokat Budapesten a kormánnyal, hogy a földművelésügyi miniszter legyen a munkaadó a Kamarás-Duna kotrásánál.

— Két hét múlva elkezdik építeni a Horthy Miklós jubileumi utat. A Független Magyarország pár nap előtti számában beszámoltunk már arról, hogy merre halad a baja—szegedi Horthy Miklós jubileumi út. A közgazgatási helyszíni bejárás a kisszállási irány mellett foglalt állást. A földmunkálatokat két héten belül elkezdik házi kezelésben az államépítészeti hivatal. Ez esetben remény van arra, hogy a csonka-megye munkanélküli szegényei is kenyérhez jutnak még a tél beállta előtt.

— Elmarad a vármegyei Gazdasági egyesület ülése. A Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület november havi igazgató-választmányi ülése jövő hóra elmarad.

— Kiadták a Tóth Kálmán szobor restaurálási munkáit. A város 1931. évi költségvetésében 1000 pengőt irányoztak elő a Tóth Kálmán emlékszobor alapzatának kijavítására, valamint a költő szülei sírjának rendbehozására. A munkálatok elvégzésére árlejtést tartottak s arra hárman adtak be ajánlatot és pedig Hangyássy Béla, Baron Vilmos és Petrekánics Jenő köfaragómesterek. Az első két ajánlatot nem vették figyelembe, mert szabálytalanok voltak — sem Hangyássy, sem Baron nem adott be egységárat, — mire a munkát Petrekánics Jenőnek adták ki, akinek ajánlata 8 és 9 száz pengő között mozog. Petrekánics a halottak napjának közelsége miatt azonnal hozzáfogott Tóth Kálmán szülei Rókus-temetőben levő sírjának helyreállításához s azt Mindszentek napjára el is készítette.

— A részeg kocsis megrongálta a betonutát. Október 31-én este 6 óra tájban ismeretlen ittas kocsis felhajtott a Budapesti-úton a 112-es számú ház előtt a betonutára, amelyet ott most készítették el, hogy azután bazaltkockákat ágyazzanak bele s a friss beton-alapzatot claposan megrongálta, majd az eset után elvágatott Katanics Antal vállalkozó feljelentésére a rendőrség a nyomozást megindította.

Ha a haj
könnyedséggel és gyorsan
hozható rendbe.

ELIDA SHAMPOO

— Szociális flastromok. A szegedi legutóbbi közgyűlésen egy bizottsági tag a telekértékkadó bevezetését sürgette s indítványozta az agglagényadó behozatalát, hogy aki 36 éves koráig nem nősül meg, fizessen agglagényadót. Javasolta azonban a gyermektelen és egy gyermekes családok megadóztatását is szociális célokra. — Egerben a kávéházi kártyajátékosokra 50 fillér inszégadót rónak ki minden játék után: a kaszinókban játszókra pedig csak 10 fillért, holott éppen fordítva kellene.

— Összeesett a korzón. Kettő János 36 éves vasuti pályamunkás vasárnap este a korzón sétált. A város-háza előtt szívbaj jött rá, hirtelen rosszul lett és elvágódott. Az esethez kihívták a mentőket, akik kivitték a kórházba, de a kórház nem vette át, mert nem volt olyan súlyos s azonnali beavatkozást igénylő a betegsége, mire a mentők a Fehérló-utca 30. szám alatti lakására szállították.

— Megverték egy szobrást. Vasárnap éjjel fél 3 órakor ismeretlen tettesek megtámadták Pajor Viktor szobrász bajai lakosát a Parti-utcában s a fején a bal füle töve mellett és a bal szemé alatt valami keményebb tárggyal megütötték, majd fejbeverték s utána elszaladtak. Pajor Viktor feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Elhalasztott közigazgatási bizottsági és kisküldési ülés. Minden hónapban 4-ikén tartja rendes havi ülését a városnál a közigazgatási bizottság és a kisküldés. A mára esedékes üléseket azonban a főispán és a polgármester más irányú elfoglaltsága, illetve budapesti utja miatt egy héttel elhalasztották.

Meghalt a kórházban a malomszerencsétlenség áldozata. Jelentettük már, hogy a múlt hét csütörtökén Madarason súlyos szerencsétlenség áldozata lett a Mészáros és Tallér testvérek motormalmában Sajtos Illés 31 éves nős malommunkás, aki az örlőkönél foglalatokodott, amikor a transzmissziós elkapta, fellendítette a magasba, majd a földhözvágta. A szerencsétlen munkás bordatörést és súlyos belső vérzést szenvedett. Sajtos Illést a mentők behozták a bajai kórházba, ahol nagybetegen fekszik.

Sajtos Illés felesége is. Sajtos Illés nem tudtak a kórházban segíteni, mert szombaton este meghalt. A rendőrség jelentése után a kir. ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

MOZI.

Szenzációs sikerrel indult meg az Uránia hangos új gépje. A tüneményesen szép Jazs király egyszerre meghódította a város közönségét és azok a kritikák, amelyek a rendes mozilátogatók részéről a legnagyobb elragadtatás hangján elhangzottak, megmozdították a közönséget az a rétegét is, akik csak nagyon ritkán járnak moziba.

A vélemény egyöntetű, hogy a hangvisszaadás tökéletes és természetes, az akusztika kitérő és az Uránia a legnagyobb bizalommal nézhet a szezon elé.

Mi a magunk részéről örülünk e haladásnak és őszinte sikert kívánunk az Urániának s hisszük, hogy dicséretes áldozatkésztsége meghozza a megérdemelt győzelmet.

Egy test két lélek.
(Der andere.)

Paul Lindau e gyönyörű drámáját filmesítette meg az Ufa filmgyár és e nagyhatású filmet mutatja be az Uránia szerdán és csütörtökön.

Maga a film témája olyan lebilincselő, hogy az izgalmas fordulatok a székhez szegezik a nézőt. A főszerepeket a leg-híresebb Reinhard színészek játszik, élőkön Fritz Kortner, Heinrich George és magyar, sőt szabadkai származású Nagy Kató, aki oly művésziesen játsza szerepét, hogy egyszerre a legnagyobb sztárrá avaszták.

A film végig németül beszél, azonban el van látva magyar feliratokkal, úgy hogy azok is megértik és élvezik az előadást, akik nem értenek németül.

A film bemutatóját egy bűbajos „Miki” rajzfilm vezeti be. Ezeket a rajzfilmeket valósággal favorizálja a közönség, ez indokolja azt, hogy az Uránia minden műsorába illeszt egy-egy rajzfilmet.

Tanuló felvétetik
a Corvin-nyomdában.

U-R-Á-N-I-A

1930. november hó 5-én, szerdán. — 1930. november hó 6-án, csütörtökön

Paul Lindau világhírű drámája filmen.

Egy test, két lélek.

(Der andere.)

A Tera-United-Artists világfilmje 10 fejezetben. — Rendezte: ROBERT WIENE. — A film német párbeszédrel, magyar magyarázó szöveggel van ellátva. Ragyogó kísérő műsor!

ETERNIT Művek Budapest-Nyergesújfalu

ETERNIT
anyagok
raktára és eladása.

Tetőfedések
vállalása.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT TELEFON 290

A magyar ipar újabb diadala a
Pfaff rendszer szerint gyártott

CSEPEL varrógép

a legtökéletesebb és legszebb kivitelben kaphatók

már heti 3.— P részletre
Horváth Vilmosnál

„CSEPEL” kerékpárok és varrógépek főlerakata BAJA,
Vörösmarty-u. 6.

Ingyenes himzótanfolyamot rendezek, jelentkezés nálam.
Remington írógépek, kerékpárok, fegyverek, löszerek legolcsóbb
beszerzési forrása. Continental pneu. — Szakszerű javító műhely.

CORVIN-NYOMDA BAJA Mátyás király-tér 10. — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.
Stancolt dobozok
gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.

„KALOR”

a kályhák királya előnyösen
beszerezhető

Utry-nál

Telefon 280. Alapítás 1895.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Nov. 2-től nov. 10-ig
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Francovilla

rádiókészülékek már kaphatók

Bruszt Józsefnél

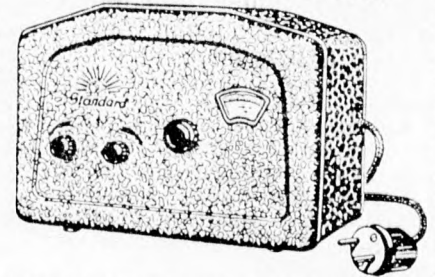
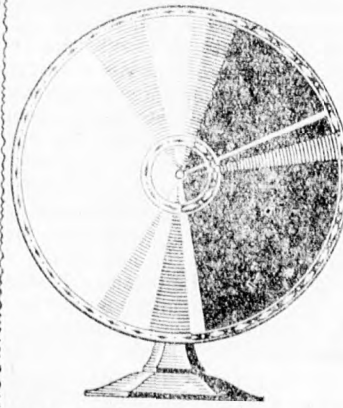
BAJA, Szent István tér 4 Telefon 255.

Bemutató díjtalan.

Standard rádió készülékek,

legelőnyösebben

ENGELMANN TESVÉREKNÉL

Az egész életben hű barát

Egy elegáns

utcai szoba külön bejáratú, fürdőszoba
használatával egy magános úri embernek

kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét
olcsón, úgy forduljon

UTRY-hoz.

Erzsébet kir.-né-u. 38. Tel. 280.

Celluloid ajtóvédők.
Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

Ügynököket

magas jutaléokra felvesz
Bácskai Műszaki Vállalat
Erzsébet kir.-né-u. 2. (Régi Corsó-mozi.)

SINGER VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek
Hacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Középkorú uriaszony
ajánlkozik házvezetésre, anyahelyet-
tesnek vagy magános urinó mellé.
A gazdálkodást és háztartást tökéletesen
érti. Cim a kiadóba.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.